

Nume: .....

Prenume: .....

Clasă: .....

Școală: .....

.....

colecția

**foarte bine!**

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE®

*antrenament*



*Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programa școlară în vigoare, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.*

Redactare: Daniel Mitran  
Tehnoredactare: Iuliana Ene  
Pregătire de tipar: Marius Badea  
Design copertă: Ionuț Broșțianu

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**  
**TROFIN, ELIZA-MARA**

**Gramatică 6 : fișe de lucru pe lecții și unități de învățare cu itemi și teste de evaluare** / Eliza-Mara Trofin (coord.), Luminița Ardelean, Cornelia Chiriță, ... - Ed. a 15-a, reviz. și adăug.. - Pitești : Paralela 45, 2018  
ISBN 978-973-47-2782-7

I. Ardelean, Luminița  
II. Chiriță, Cornelia

811.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2018  
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,  
iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

**ELIZA-MARA TROFIN**  
(coordonator)

**LUMINIȚA ARDELEAN • CORNELIA CHIRIȚĂ • IOANA ENESCU •  
MARIANA GURTAVENCO • GABRIELA OANCEA • ADINA ELENA SASU**

# **GRAMATICĂ 6**

## **FİȘE DE LUCRU**

**pe lecții și unități de învățare  
CU ITEMI ȘI TESTE DE EVALUARE**

ediția a XV-a, revizuită și adăugită

- Teste inițiale, stadiale și finale
- Fișe de lucru
- Propuneri de itemi pentru evaluare

**Editura Paralela 45**



1. Proces prin care planta elimină apă sub formă de vapori.
2. Proces prin care planta își sintetizează în frunze, cu ajutorul luminii, din substanțe minerale, substanțele organice necesare.
3. Proces prin care planta ia din aer oxigenul și elimină dioxidul de carbon.
4. Substanță de culoare verde care se găsește în celulele unor plante și care, sub acțiunea razelor solare, absoarbe din aer dioxidul de carbon necesar plantei.
5. Țesut protector format dintr-un strat de celule așezat la exterior.



### CUVÂNTUL: FORMĂ ȘI SENS

(SENSUL DE BAZĂ ȘI SENSUL SECUNDAR; SENSUL PROPRIU, SENSUL FIGURAT)

### ROLUL CONTEXTULUI ÎN CREAREA SENSULUI

1. Citește cu atenție textele următoare:

| Textul A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Textul B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Știi cumva ce au mai inventat oamenii peșterilor? Ai idee? Vorbirea. Și mă refer la vorbire în adevăratul sens al cuvântului. Animalele pot <u>să țipe</u> când le doare ceva sau să scoată strigăte de avertizare când sunt amenințate. Dar nu pot numi nimic cu ajutorul cuvintelor. Doar oamenii o pot face. Oamenii preistorici au fost primele ființe care au putut face acest lucru.</p> <p>(Ernst H. Gombrich, <i>O scurtă istorie a lumii</i>)</p> | <p>N-aveam limbaj, n-aveam „limbajul meu” încă, foloseam vorbirea ca toți copiii: ca să mă joc, să mă cert, să cer iertare, să reproduc, să răspund la școală ca papagalul sau să imit, să mă maimuțăresc. (...)</p> <p>Răsfoind o carte cu fotografii și nume ondulate, am descoperit lumea mea veche în cuvinte noi. Grădina uriașă care era pentru mine realitatea înconjurătoare se afla reprodușă și ordonată aici în frumoase imagini, întâlnea oglinda de cuvinte și sonorități ce vorbeau despre ea.</p> <p>(Simona Popescu, <i>Exuvii</i>)</p> |

- a) Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga.

|                                                               | A      | B      | C            | D           |
|---------------------------------------------------------------|--------|--------|--------------|-------------|
|                                                               | Text A | Text B | Ambele texte | Niciun text |
| 1. Animalele comunică prin vorbire.                           |        |        |              |             |
| 2. Textul se referă la folosirea vorbirii.                    |        |        |              |             |
| 3. Animalele scot țipete de avertizare când sunt în pericol.  |        |        |              |             |
| 4. Realitatea înconjurătoare poate fi oglindită într-o carte. |        |        |              |             |

## 7

## Morfologia. Verbul

## PĂRȚILE DE VORBIRE FLEXIBILE

## VERBUL

## ACTUALIZAREA CUNOȘTIINȚELOR

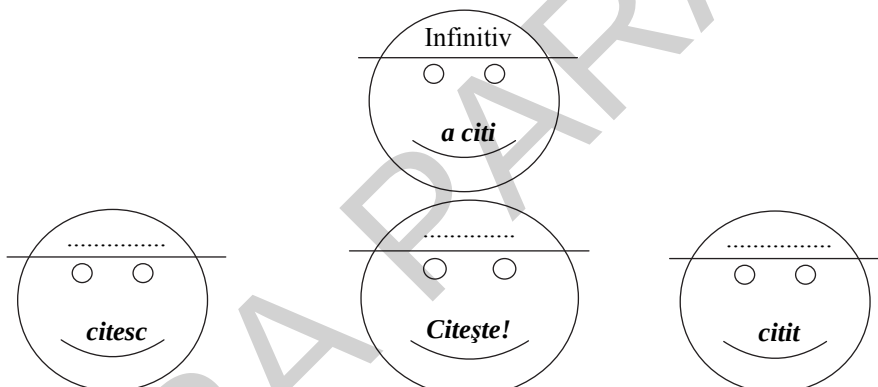
1. Scrie în spațiile punctate de mai jos câte trei verbe care exprimă:

ACȚIUNEA: .....

STAREA: .....

EXISTENȚA: .....

2. Scrie modurile studiate în clasa a cincea.



3. Completează tabelul, respectând cerințele:

| Verbul            | Modul | Timpul | Persoana | Numărul |
|-------------------|-------|--------|----------|---------|
| <i>scriam</i>     |       |        |          |         |
| <i>desenezi</i>   |       |        |          |         |
| <i>citii</i>      |       |        |          |         |
| <i>fugise</i>     |       |        |          |         |
| <i>ați cântat</i> |       |        |          |         |
| <i>vom pleca</i>  |       |        |          |         |
| <i>Nu vorbi!</i>  |       |        |          |         |
| <i>o să vin</i>   |       |        |          |         |

4. Vrei să elaborezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor de clasă, pentru a afla dacă ei știu care este rolul verbului în comunicare.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

| Întrebări | DA | NU |
|-----------|----|----|
| 1.        |    |    |
| 2.        |    |    |
| 3.        |    |    |



## VERBELE PREDICATIVE ȘI VERBELE NEPREDICATIVE (COPULATIVE ȘI AUXILIARE)

1. Menționează valoarea predicativă sau nepredicativă a verbelor subliniate în enunțurile:

- Alexandru citește o poveste. ....
- Este atent la lectură. ....
- Am citit toată cartea. ....

2. Precizează felul verbelor nepredicative (copulative/auxiliare) marcate în enunțurile:

- Era bine să fi citit. ....
- Am ascultat cu atenție. ....
- Voi vorbi despre zmeul din poveste. ....

3. Menționează valoarea predicativă (pred.), auxiliară (aux.) sau copulativă (cop.) a verbelor marcate din enunțurile de mai jos:

- Ioana **este** o fată cuminte. ....
- Aș **fi** venit și eu. ....
- Colegii mei **sunt** în clasă. ....
- Am** citit cartea de la tine. ....
- Am** o carte. ....
- Vor** câștiga un premiu. ....
- Ei **vor** o carte. ....

4. Alcătuieste câte o propoziție în care să ai:

- a) Verbul „a fi”
- predicativ. ....
  - copulativ. ....
  - auxiliar. ....

# Cuprins

|                                |   |
|--------------------------------|---|
| <b>Unitatea 1. TEST ÎNȚIAL</b> | 5 |
|--------------------------------|---|

## **Unitatea 2. VOCABULARUL**

|                                                                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Actualizarea cunoștințelor                                                                                                         | 8  |
| Cuvântul: formă și sens (sensul de bază și sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat). Rolul contextului în crearea sensului | 9  |
| Câmpul lexical (actualizarea cunoștințelor)                                                                                        | 12 |
| Categorii semantice. Sinonimele (actualizarea cunoștințelor)                                                                       | 14 |
| Antonimele (actualizarea cunoștințelor)                                                                                            | 16 |
| Omonimele                                                                                                                          | 17 |
| Omografele și omofonele                                                                                                            | 18 |
| Cuvintele polisemantice                                                                                                            | 20 |
| Variație stilistică. Limbă vorbită. Limbă scrisă                                                                                   | 21 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Vocabularul                                                                                    | 22 |
| Test stadial nr. 1                                                                                                                 | 26 |

## **Unitatea 3. ORTOGRAFIE ȘI ORTOEPIE**

|                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Tipuri de sunete: vocală, semivocală, consoană. Corespondența dintre sunet și literă (actualizarea cunoștințelor) | 29 |
| Structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat                                                        | 32 |
| Despărțirea cuvintelor în silabe                                                                                  | 33 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Fonetica                                                                      | 35 |
| Test stadial nr. 2                                                                                                | 38 |

## **Unitatea 4. SINTAXA FRAZEI**

|                                                                                        |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Enunțul. Clasificarea propozițiilor. Punctuația enunțului (actualizarea cunoștințelor) | 41 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Enunțul. Propoziția                                | 42 |

## **Unitatea 5. SINTAXA PROPOZIȚIEI. PĂRȚILE PRINCIPALE DE PROPOZIȚIE**

|                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------|----|
| PREDICATUL. Predicatul verbal (actualizarea cunoștințelor)           | 46 |
| Predicatul nominal. Verbul copulativ <i>a fi</i> . Numele predicativ | 48 |
| SUBIECTUL. Subiectul exprimat (actualizarea cunoștințelor)           | 50 |
| Subiectul neexprimat (inclus, subînțeles)                            | 51 |
| Acordul predicatului cu subiectul                                    | 52 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Subiectul. Predicatul            | 53 |
| Test stadial nr. 3                                                   | 58 |

## Unitatea 6. SINTAXA PROPOZIȚIEI. PĂRȚILE SECUNDARE DE PROPOZIȚIE

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| ATRIBUTUL (actualizarea cunoștințelor) .....                      | 61 |
| COMPLEMENTUL .....                                                | 63 |
| <b>A. Complementul necircumstanțial</b> .....                     | 65 |
| Complementul direct .....                                         | 65 |
| Complementul indirect .....                                       | 66 |
| Complementul prepozițional .....                                  | 67 |
| <b>B. Complementul circumstanțial</b> .....                       | 69 |
| Complementul circumstanțial de loc .....                          | 69 |
| Complementul circumstanțial de timp .....                         | 70 |
| Complementul circumstanțial de mod .....                          | 71 |
| Norme de punctuație. Virgula .....                                | 72 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Atributul. Complementul ..... | 73 |
| Test stadial nr. 4 .....                                          | 77 |

## Unitatea 7. MORFOLOGIA. VERBUL

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Părțile de vorbire flexibile</b>                                          |    |
| Verbul (actualizarea cunoștințelor) .....                                    | 81 |
| Verbele predicative și verbele nepredicative (copulative și auxiliare) ..... | 82 |
| <b>A. Modurile predicative/personale</b>                                     |    |
| Modul indicativ (actualizarea cunoștințelor) .....                           | 83 |
| Modul conjunctiv .....                                                       | 86 |
| Modul condițional-optativ .....                                              | 88 |
| Modul imperativ (actualizarea cunoștințelor) .....                           | 90 |
| <b>B. Forme verbale nepersonale</b>                                          |    |
| Modul infinitiv (actualizarea cunoștințelor) .....                           | 92 |
| Modul participiu (actualizarea cunoștințelor) .....                          | 93 |
| Posibilități combinatorii ale verbului .....                                 | 95 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Verbul .....                             | 96 |
| Test stadial nr. 5 .....                                                     | 99 |

## Unitatea 8. SUBSTANTIVUL

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Substantive comune. Substantive proprii. Genul și numărul substantivelor (actualizarea cunoștințelor) ..... | 102 |
| Substantive colective. Substantive defective de singular sau de plural .....                                | 104 |
| Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivelor .....                                                   | 105 |
| Cazul nominativ .....                                                                                       | 105 |
| Cazul acuzativ .....                                                                                        | 106 |
| Cazul dativ .....                                                                                           | 108 |
| Cazul genitiv. Articolul genitival .....                                                                    | 110 |
| Cazul vocativ. Punctuația vocativului .....                                                                 | 112 |
| Corelarea funcției sintactice cu cazul morfologic. Posibilități combinatorii ale substantivului .....       | 113 |
| Articolul .....                                                                                             | 115 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Substantivul. Articolul .....                                           | 117 |
| Test stadial nr. 6 .....                                                                                    | 121 |

## Unitatea 9. PRONUMELE

|                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Pronumele personal. Flexiunea în raport cu persoana, numărul, genul<br>(actualizarea cunoștințelor) .....  | 124 |
| Pronumele personal de politețe .....                                                                       | 126 |
| Flexiunea cazuală a pronumelui personal .....                                                              | 127 |
| Posibilități combinatorii ale pronumelui. Anticiparea și reluarea pronumelui.<br>Aspecte ortografice ..... | 131 |
| Pronumele reflexiv .....                                                                                   | 132 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Pronumele .....                                                        | 134 |
| Test stadial nr. 7 .....                                                                                   | 139 |

## Unitatea 10. NUMERALUL

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| Numeralul cardinal .....                            | 143 |
| Numeralul ordinal .....                             | 145 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Numeralul ..... | 149 |
| Test stadial nr. 8 .....                            | 152 |

## Unitatea 11. ADJECTIVUL

|                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul. Articolul demonstrativ<br>(actualizarea cunoștințelor) ..... | 155 |
| Gradele de comparație/de intensitate ale adjectivului<br>(actualizarea cunoștințelor) .....                    | 158 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Adjectivul .....                                                           | 160 |
| Test stadial nr. 9 .....                                                                                       | 165 |

## Unitatea 12. PĂRȚILE DE VORBIRE NEFLEXIBILE

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| ADVERBUL. Tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc) .....    | 168 |
| Gradele de comparație ale adverbului .....                     | 170 |
| PREPOZIȚIA (actualizarea cunoștințelor) .....                  | 171 |
| Propuneri de itemi pentru evaluare: Adverbul. Prepoziția ..... | 173 |
| Test stadial nr. 10 .....                                      | 176 |

## Unitatea 13. TEST FINAL .....

|                                      |     |
|--------------------------------------|-----|
| Răspunsuri și bareme de notare ..... | 181 |
|--------------------------------------|-----|